

Liite 1. Turvetuotannon jatkokäyttömuotojen lupa- ja ilmoitusmenettelyt

Jatkokäyttömuoto	Lupa	Luvan ajan-kohta	Ilmoitus	Ilmoituksen ajankohta	Lisätietoa
Metsä / metsitys					
<i>Ojitus / kunnostus- ojitus / vesitalouden järjestelyt</i>	Vesilain mukainen lupa (jos ELY-keskus katsoo suunnitelman olevan sellainen, että on tarve)	Ennen aloittamista	Vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle	Vähintään 60 vuorokautta ennen aloittamista	ELY arvio ilmoituksen perusteella tarvitaanko vesilain mukaista lupaa. AVI on vesilain mukaisen luvan myöntämisestä vastaava viranomainen.
Biomassan lyhytkiertokasvatus					
<i>Ojitus / kunnostus- ojitus / vesitalouden järjestelyt</i>	Vesilain mukainen lupa (jos ELY-keskus katsoo suunnitelman olevan sellainen, että on tarve)	Ennen aloittamista	Vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle	Vähintään 60 vuorokautta ennen aloittamista	ELY arvio ilmoituksen perusteella tarvitaanko vesilain mukaista lupaa. AVI on vesilain mukaisen luvan myöntämisestä vastaava viranomainen.
Kosteikko					
<i>Vesitalouden järjestelyt</i>	Vesilain mukainen lupa (jos ELY-keskus katsoo suunnitelman olevan sellainen, että on tarve)	Ennen aloittamista	Vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle	Vähintään 60 vuorokautta ennen aloittamista	ELY arvio ilmoituksen perusteella tarvitaanko vesilain mukaista lupaa. AVI on vesilain mukaisen luvan myöntämisestä vastaava viranomainen.
<i>Rakentaminen (kaava-alueella)</i>	Maisematyölupa ja toimintapidelupa	Ennen aloittamista			Luvantarve tarkistettava kunnan rakennusviranomaiselta. (Riistakosteikko-opas)
Maatalous					
<i>Pellon perustaminen</i>					Pellon perustamista varten ei tarvitse hakea lupaa tai tehdä ilmoituksia. Perustamiseen liittyvät mahdolliset vesitalouden järjestelyt kts. alla oleva rivi. Haettaessa maatalouden tukia noudatetaan kulloinkin voimassa olevia ohjeita ja määräaikoja.
<i>Ojitus / kunnostus- ojitus / vesitalouden järjestelyt</i>	Vesilain mukainen lupa (jos ELY-keskus katsoo suunnitelman olevan sellainen, että on tarve)	Ennen aloittamista	Vesilain mukainen ilmoitus ELY-keskukselle	Vähintään 60 vuorokautta ennen aloittamista	ELY arvio ilmoituksen perusteella tarvitaanko vesilain mukaista lupaa. AVI on vesilain mukaisen luvan myöntämisestä vastaava viranomainen. Vesilain mukaista ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos alueella on voimassa oleva turvetuotannon ympäristölupa.

Turpeen kotitarveotto	Yksittäistapauksissa	Ennen aloittamista	Ilmoitus turpeen kotitarveotosta ELY-keskukselle	Ennen aloittamista	Turpeen pienimuotoinen kotitarveotto on edelleen mahdollista ilman ympäristölupaa, mikäli toimintaa ei katsota ammattimaiseksi. Kotitarveotolla tarkoitetaan turpeen ottamista omaan asumis- tai maatalouskäyttöön, jolloin tuotantomäärän tulee vastata käyttötarvetta ja tuotantoalueen on oltava selkeästi alle 10 hehtaaria. Tällöin turvetta ei saa luovuttaa toiselle edes korvauksetta. Kotitarveotto voi kuitenkin yksittäistapauksessa olla luvanvaraista jollain muulla perusteella, esimerkiksi sen aiheuttamien vesistö- tai pohjavesivaikutusten taikka naapuruussuhdehaittojen vuoksi. Kotitarveotosta tulee tehdä ilmoitus paikalliselle ELY-keskukselle, jotta mahdollinen luvan tarve voidaan arvioida etukäteen. (Ympäristölupahakemuksen laatiminen tuotannossa olevalle alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueelle -opas)
Aurinkovoima					Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyt ja muut hallinnolliset menettelyt - Menettelykäsikirja hakijoille https://www.ely-keskus.fi/web/uusiutuvan-energian-lupaneuvonta/aurinkoenergia
Aurinkovoima - Alueidenkäytönsuunnittelu					
	Kaavoitus - Maakuntaliitto tai kunta	Ennen aloittamista			
	Suunnittelutarveratkaisu - Kunta	Ennen aloittamista			Joissain tapauksissa aurinkovoima-alueelle on tarpeen tehdä suunnittelutarveratkaisu. Suunnittelutarveratkaisua haetaan kunnalta
	Poikkeamispäätös - Kunta	Ennen aloittamista			Maankäyttö- ja rakennuslaki luku 23
Aurinkovoima - tuotantolaitoksen suunnittelu					

	YVA - ELY-keskus	Ennen aloittamista			Aurinkovoimat eivät sisälly ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteessä 1 olevaan hankeluetteloon, eivätkä näin ollen automaattisesti edellytä YVA-menettelyä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan lain hankeluettelon mukaan hankkeisiin, joihin liittyy energian ja aineiden siirto sekä varastointi (vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä). Teollisen mittakaavan aurinkovoimala voi olla YVA-velvollinen myös yksittäistapauspäätöksen perusteella, mikäli sen katsotaan todennäköisesti aiheuttavan laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteessä 1 tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVAL 3 §, laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä) - menettelykäsikirja
	Natura-arviointi (Joissain tapauksissa voi olla tarve)	Ennen aloittamista			Jos vanhalle turvetuotantoalueelle tulevan aurinkovoima-alue todennäköisesti aiheuttaa haittaa Natura 2000 alueelle, joka on vieressä, tulee tehdä Natura-arviointi. Luvan myöntävän viranomaisen on valvottava, että arviointi tehdään (luonnonsuojelulaki 65 §). Jos aurinkovoi-mahanke saattaa aiheuttaa luonnonsuojelulain 64 § kielletyn Natura-alueen heikentämisen, niin on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin (luonnonsuojelulaki 65 b §)
	Lentoliikenteelle koituvien häikäistysvaikutusten selvittäminen (Fintraffic lennonvarmistus Oy)	Ennen aloittamista			Jos alue on lentokentän läheisyydessä, on syytä varmistaa lentoliikenteelle tulevat häikäistysvaikutukset. Arvioinnin voi pyytää Fintraffic lennonvarmistus Oy:ltä.
	Tutkimuslupa - Maanmittauslaitos	Ennen aloittamista			Jos alueella on tarve lunastaa maa-alueita hankkeelle, niin lunastettavilla alueilla ennen lunastusta tehtävät tutkimustyöt tarvitsevat tutkimuslupan, jonka maanmittauslaitos myöntää. (Lunastuslaki)
Aurinkovoima - Rakentaminen, päivittäminen ja verkkoon liittäminen					
	Voimalaitosten rakentamista ja käytöstä poistamista koskevat ilmoitukset - Energiavirasto		Ilmoitus voimalaitoksen rakentamissuunnitelmasta	Ennen aloittamista	Sähkömarkkinalain 64 §:n mukaan sähkön tuottajan tulee ilmoittaa Energiavirastolle voimalaitoksen rakentamissuunnitelmasta ja käyttöönottamisesta sekä voimalaitoksen pitkäaikaisesta tai pysyvästä käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksessa sähkömarkkinoista (65/2009) säädetään tarkemmin ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.
	Rakennuslupa (MRL, kunnan rakennusvalvonta viranomaisen)	Ennen aloittamista			Jos mittaluokan vuoksi aurinkovoimalaa pidetään rakennuksena, niin tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakennuslupa.

	Toimenpidelupa - kunnan rakennusvalvontaviranomainen	Ennen aloittamista			Teollisen mittakaavan yli (1 MW) tarvitsevat vähintään maanrakennuslain mukaisen toimenpideluvan.
	Poikkeus luonnonsuojelulain tarkoittamien luontotyyppien suojelusta - ELY-keskus	Ennen aloittamista			Luonnonsuojelulain 29 §:ssä lueteltuihin luontotyyppihin kuuluvien luonnontilaisten tai niihin verrattavien alueiden muuttaminen tavalla, joka vaarantaa niiden ominaispiirteiden säilymistä, on kiellettyä. Jos luontotyyppin ominaispiirteet eivät vaarannu, lupaa ei tarvita. ELY-keskus voi luonnonsuojelulain 31 §:n nojalla myöntää poikkeuksen muuttamiskiellosta, jos luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai jos luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen
	Poikkeus rauhohoitussäännöksistä ja elilöiden suojelusta - YM, ELY-keskus	Ennen aloittamista			Lintuja koskevat häirintää, pyyntiä ja tappamista koskevat poikkeusluvut käsittelee Varsinais-Suomen ELY-keskus. Jos poikkeuslupahakemus koskee kasveja tai muita eläimiä kuin lintuja, hakemuksen käsittelee se ELY-keskus, jonka alueella suunniteltu toimenpide tapahtuisi.
	Ilmoitus Natura-alueeseen vaikuttavista toimenpiteistä - ELY-keskus		LSLn mukainen ilmoitus	Vähintään 60 vuorokautta ennen aloittamista	Jos aurinkovoimahanke saattaa aiheuttaa luonnonsuojelulain 64 § kielletyn Natura-alueen heikentämisen, niin on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin (luonnonsuojelulaki 65 b §)
	Poikkeus vesiluontotyyppien suojelusta - AVI	Ennen aloittamista			Vesilain 2 luvun 11 § kieltää pienvesien luonnontilan vaarantamisen. Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksen kiellosta, jos vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Poikkeamishakemus tehdään aluehallintovirastolle lupahakemuksen yhteydessä tai erillisenä.
	Hankelupa suurjännitejohdon rakentamiseen - Energiavirasto	Ennen aloittamista			Suurjännitteisen eli vähintään 110 kV liittymisjohdon rakentamiseen on haettava hankelupa Energiavirastolta. Sähkömarkkinalain mukaisesta hankeluvasta suurjännitejohdon rakentamiseen säädetään lain 14 §:ssä. Hankelupaa on pyydettävä Energiavirastolta.
	Aurinkovoima - Kiinteän omaisuuden käyttöoikeus				

	Lunastuslupa - Maanmittauslaitos, Valtioneuvosto	Ennen aloittamista			Lunastuslain mukaisen lunastusluvan myöntää hakemuksesta joko valtioneuvosto tai Maanmittauslaitos. Valtioneuvostolla on yleistoimivalta lunastuslupa-asioissa, eli se voi myöntää lunastusluvan kaikentyyppisissä tapauksissa. Maanmittauslaitoksen toimivalta on rajoitettu. Maanmittauslaitos voi antaa lunastusluvan vain tapauksissa, joissa lunastus koskee ns. johtohankkeita. Lunastusluvan saamisen perusedellytyksenä on se, että hanke on yleisen tarpeen vaatima. "Lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koitua haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty." Lunastuslaki 4 §
	Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen - kunnan rakennusvalvontaviranomainen	Ennen aloittamista			Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen.
	Kunnan suostumus - Kunta	Ennen aloittamista			Sähkömarkkinalain 17 §:ssä säädetään kunnan asemasta sähköjohdon sijoittamisessa. Suurjännite-johdon (110 kilovoltin) reitille tulee saada kunnan suostumus, jos oikeutta sähköjohdon sijoittamiseen ei perusteta lunastuslain mukaisessa lunastusmenettelyssä ja sähköjohto rakennetaan muualle kuin kaavassa tätä varten varatulle alueelle.
Tuulivoima					Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamennettelyt ja muut hallinnolliset menettelyt - Menettelykäsikirja hakijoille https://www.ely-keskus.fi/web/uusiutuvan-energian-lupaneuvonta/maatuulivoima
Tuulivoima - Alueidenkäytönsuunnittelu					
	Kaavoitus - Maakuntaliitto tai kunta	Ennen aloittamista			Seudullisesti merkittävää tuulivoimarakentamisen kokonaisuutta ohjataan maakuntakaavalla, missä voidaan osoittaa ns. tuulivoima-alueita sekä myös alueita, joille tuulivoimarakentamista ei tulisi suunnitella.
	Suunnittelutarveratkaisu - Kunta				Jos tuulivoimahanke sijoittuu maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaiselle suunnittelutarvealueelle, riippuu hankkeen laadusta ja sijaintipaikasta, riittääkö suunnittelutarveratkaisu vai tuleeko sijoittaminen ratkaista kaavalla.

	Poikkeamispäätös - Kunta				Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen esimerkiksi kaavasta. Poikkeamisen edellytyksistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 23 luvussa.
Tuulivoima - tuotantolaitoksen suunnittelu					
	YVA - ELY-keskus	Ennen aloittamista			Tuulivoimahanke vaatii lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä mukaisen hankeluettelon perusteella YVA-menettelyn aina kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Myös tätä pienempi hanke voi olla YVA-velvollinen YVA-tarveharkintapäätöksen perusteella.
	Puolustusvoimien lausunto tuulivoimarakentamisen hyväksyttävyydestä - Pääesikunta	Ennen aloittamista			Täyttääkseen vaatimuksen maanpuolustuksen toimintamahdollisuuksien varmistamisesta tuulivoimatoimija pyytää hankkeesta lausuntoa Puolustusvoimilta tuulivoimarakentamisen hyväksyttävyydestä.
	Natura-arviointi				Jos vanhalle turvetuotantoalueelle tuleva voimala todennäköisesti aiheuttaa haittaa Natura 2000 alueelle, joka on vieressä, tulee tehdä Natura-arviointi. Luvan myöntävän viranomaisen on valvottava, että arviointi tehdään (Luonnonsuojelulaki 65 §). Jos voimalahanke saattaa aiheuttaa luonnonsuojelulain 64 § kielletyn Natura-alueen heikentämisen, niin on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamisavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin (Luonnonsuojelulaki 65 b §)
	Tutkimuslupa - Maanmittauslaitos				Jos alueella on tarve lunastaa maa-alueita hankkeelle, niin lunastettavilla alueilla ennen lunastusta tehtävät tutkimustyöt tarvitsevat tutkimuslupan, jonka maanmittauslaitos myöntää. (Lunastuslaki)
Tuulivoima - Rakentaminen, päivittäminen ja verkkoon liittäminen					
	Lentoestelupa - Traficom	Ennen rakentamista			Ilmailulain 158 § edellyttää lentoestelupaa tuulivoimaloiden, niiden rakentamiseen tarkoitettujen nostureiden sekä mahdollisten muiden hankkeen kannalta tarpeellisten korkeiden esteiden pystytykseen ennen pystyttämistä. Lentoestelupaa ei tarvitse hakea, jos lentoestelausunnossa todetaan, että kyseinen lentoestelausunto riittää selvitykseksi esteen pystyttämiseksi.
	Voimalaitosten rakentamista ja käytöstä poistamista koskevat ilmoitukset - Energiavirasto	Ennen rakentamista sekä ennen käyttöönottoa			Sähkömarkkinalain mukaan tuottajan tulee ilmoittaa tuulivoimalan rakentamissuunnitelmista sekä käyttöönotosta Energiavirastolle.

	Ympäristölupa - AVI tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen				Tuulivoimaloiden alueelta ei edellytetä ympäristönsuojelulain laitosluettelon perusteella ympäristölupaa. Sen sijaan tuulivoimahanke voi edellyttää kokoluokasta riippumatta ympäristöluvan, mikäli toiminnan melu- tai välkevaikutukset saattavat aiheuttaa NaapL:n 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta lähialueen asukkaalle. (Laki eräistä naapurussuhteista)
	Rakennuslupa - kunnan rakennusvalvontaviranomainen	Ennen aloittamista			Tuulivoimala edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennuslupaa kunnasta.
	Poikkeus luonnonsuojelulain tarkoittamien luontotyyppien suojelusta - ELY-keskus	Ennen aloittamista			Luonnonsuojelulain 29 §:ssä lueteltuihin luontotyyppihin kuuluvien luonnontilaisten tai niihin verrattavien alueiden muuttaminen tavalla, joka vaarantaa niiden ominaispiirteiden säilymistä, on kiellettyä. Jos luontotyyppin ominaispiirteet eivät vaarannu, lupaa ei tarvita. ELY-keskus voi LSL 31 §:n nojalla myöntää poikkeuksen muuttamiskiellosta, jos luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai jos luontotyyppin suojeleminen estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen
	Poikkeus rauhohoitussäännöksistä ja elilöiden suojelusta - YM, ELY-keskus	Ennen aloittamista			Lintuja koskevat häirintää, pyyntiä ja tappamista koskevat poikkeusluvut käsittelee Varsinais-Suomen ELY-keskus. Jos poikkeuslupahakemus koskee kasveja tai muita eläimiä kuin lintuja, hakemuksen käsittelee se ELY-keskus, jonka alueella suunniteltu toimenpide tapahtuisi.
	Ilmoitus Natura-alueeseen vaikuttavista toimenpiteistä - ELY-keskus	Ennen aloittamista			Jos tuulivoimahanke saattaa aiheuttaa luonnonsuojelulain 64 § kielletyn Natura-alueen heikentämisen, niin on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin (luonnonsuojelulain 65 b §)
	Poikkeus vesiluontotyyppien suojelusta - AVI	Ennen aloittamista			Vesilain 2 luvun 11 § kieltää pienvesien luonnontilan vaarantamisen. Aluehallintovirasto voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksen kiellosta, jos vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Poikkeamishakemus tehdään aluehallintovirastolle lupahakemuksen yhteydessä tai erillisenä.
	Hankelupa suurjännitejohdon rakentamiseen - Energiavirasto	Ennen aloittamista			Suurjännitteisen eli vähintään 110 kV liittymisjohdon rakentamiseen on haettava hankelupa Energiavirastolta. Sähkömarkkinalain mukaisesti hankeluvasta suurjännitejohdon rakentamiseen säädetään lain 14 §:ssä. Hankelupaa on pyydettävä Energiavirastolta.
	Tuulivoima - Kiinteän omaisuuden käyttöoikeus				

	Lunastuslupa - Maanmittauslaitos, Valtioneuvosto	Ennen aloittamista			Lunastuslain mukaisen lunastusluvan myöntää hakemuksesta joko valtioneuvosto tai Maanmittauslaitos. Valtioneuvostolla on yleistoimivalta lunastuslupa-asioissa, eli se voi myöntää lunastusluvan kaikentyyppisissä tapauksissa. Maanmittauslaitoksen toimivalta on rajoitettu. Maanmittauslaitos voi antaa lunastusluvan vain tapauksissa, joissa lunastus koskee ns. johtohankkeita. Lunastusluvan saamisen perusedellytyksenä on se, että hanke on yleisen tarpeen vaatima. "Lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty." Lunastuslaki 4 §
	Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen - kunnan rakennusvalvontaviranomainen	Ennen aloittamista			Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen.
	Kunnan suostumus - Kunta	Ennen aloittamista			Sähkömarkkinain 17 §:ssä säädetään kunnan asemasta sähköjohdon sijoittamisessa. Suurjännite-johdon (110 kilovoltin) reitille tulee saada kunnan suostumus, jos oikeutta sähköjohdon sijoittamiseen ei perusteta lunastuslain mukaisessa lunastusmenettelyssä ja sähköjohto rakennetaan muualle kuin kaavassa tätä varten varatulle alueelle.
Tuulivoima - tuotantolaitoksen käyttäminen					
			Ilmoitus tuulivoimasta - Energiavirasto	Ennen kaupallista käyttöön ottoa	Tutkakompensaatiolain mukainen ilmoitus tuulivoimasta, jos tuulivoimala sijaitsee sen vaativalla alueella. Sähkön tuottaja, jonka hallinnassa on tuulivoimala tuulivoiman kompensatioalueella, on tutkakompensaatiolain 5 §:n mukaan velvollinen maksamaan turbiinikohtaisen tuulivoimamaksun Energiavirastolle.